

ఎడమనాటి

రెండు కిరీదాలు, రెండు ప్రవృత్తులు, రెండు ఆత్మలు ఉన్న ప్రేమరుషం సాంకేతికం, సాహచర్యం ఒక రసమయమైన పోలికలు. దీని వ్యతిరేక సమన్వయం వంటి అసంకల్పితమైన రుచులు! 'యూ నీల్!' అనుకునే స్థాయిగాంచి 'యూ నువ్!' అనుకునే చిక్కదనంలోకి దూసుకుపోయే దాంశత్య పరిణతిలో ఎన్ని ఆకర్షణలు, ఎన్ని అనుభూతులు! ఎన్ని మెరుపులు, ఎన్నివైపులైతన్యాలు!

"మనగళ్ళున్నీ కుళ్ళు బుద్ధులే!" ఈ వాక్యం ఉచ్చారణా రీతిని పట్టి, శ్రావ్యతను బట్టి మా ఆవిడ రాజ్యం సుఖ: స్థితిని పసిగట్టేయవచ్చు.

తమ ముచ్చటపడి మాట యాదైకి కొనుక్కున్న చీరకంటె ఎదురింట్లావిడో, అమ్మాయో కొనుక్కున్న చీర దాంశదని బయటికి ఆనేకామా — అది మాట ఇరవైకి కొప్పు చీరన్న నైసం తెలిశాక — 'మనగళ్ళు కన్నీ కుళ్ళు బుద్ధులే' అనడం ఒక తిరు.

"మీ స్వ్యాంబ్లా, పర్వతలూ అయితే అరుగ్నూ, నిరగ్నూ — మీకు చిరిగి ప్రతి జతకీ మావి వాలు గైదు చీరలు తునా తునకల్లె పోతాయి. కాని మీరు కొనుక్కునే ప్రతి జతకీ మాకు ఆరు చీరలు కొంటారా? మాకు కొన్నప్పుడల్లా కొనుక్కుంటారు! మనగళ్ళున్నీ కుళ్ళు బుద్ధులే!" షో మోసరు.

"అయ్యో! ప్రజ్ఞా ధురంధరులూ ... నివిమాంకు ఇంట్లో మనిషి ఎలా జ్ఞాపకం వస్తుంది—వేకలు వాళ్ళూ ... వాళ్ళువోనే ... ఛీ! మనగళ్ళు కుళ్ళు బుద్ధులూ!" దీని సంగతి వేరు.

ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే కథ కాదు కాని ఒక పురాణం అయి కూచుంటుంది, ఇంట్లోంచి కదలేని బయిపెళ్ళిపోయి.

అలా వాళ్ళువేత అనిపించుకోవడం కొండొకవో నైనా ముచ్చటగా ఉండకపోదు. కాని మనం ముచ్చట పడ్డామని మూతం వాళ్ళకు తెలిసికోకూడదు! కవుల, చంద్రుణ్ణి తిట్టినట్టు భార్యవేత అడిపోయింపు: కోడం అంటంగా ఉంటుంది. అల్లాంటిది కాదేమో ఈ సాటి ఏ దర్మి స్థిరీ.

వరసింహమూర్తి గారింటి పొరుగున నేను పదిహేనేళ్ళు అద్దె ఇంట్లో ఉన్నాను. ఆ ఇంట్లో వాళ్ళందరూ నాకు తెలుసు. అలాగే ఆయన, పిల్లలందరికీ నాకు తెలుసు. కొంతమంది నా కంటె పెద్దవాళ్ళూ, కొంత మంది బాగా చిన్నవాళ్ళూ. వాళ్ళ మూడో అమ్మాయి మోహిని. అది ఆ ప్రస్తుతం. ఆ అమ్మాయి నేర్పుగా పెళ్ళి చేసుకుని దూరంగా గుట్టుగా కావరం చేసుకుంటోంది.

నేను పూర్వో వరసింహమూర్తి గారి ఇంటి పొరుగు కుంది మరో నాలుగు సార్లు ఇళ్ళు మారివా, చివరకు దునియా గోల్ పా అప్పట్టు వాళ్ళంటి ఎదురైతే కొనుక్కోవడం జరిగింది.

నేం గృహప్రవేశం చేసిన కొన్నాళ్ళకు జరిగిన సంఘటన ఇది—మూర్తి గారి ఇల్లు కోలాహలంగా ఉంది. దాని క్కారణం ఆయన కడసారపు కొడుకు మిమ్ముగడికి పెళ్ళి కుదరడం. పెళ్ళి వాళ్ళ మూర్తి గారికి బాగా తెలిసిన వారట. కావలసిన వారట.

"మిమ్ముగడు పెళ్ళికోడు కవుతున్నాడు!" నేను బయటకు అన్నాను.

"ఏం? రాకూడదా? భేషుగ్గా కావచ్చు. అక్షణంగా మెడిసిన్ చదువుకున్నాడు. ఎక్కడో ఇంత బీటం లెచ్చకుంటున్నాడు. దూరమేమిటి, దగ్గరేమిటి—ఈ రోజుల్లో దేశం ఆ చివరి నుంచి ఈ చివరికి ఇరవై వాలుగు గంటల్లో వేరవేయగలిగిన సదుసాయాలన్నాయి."

"సంతోషమే!" నేను అక్కడికి ఆ సంచాషణ తుంచేశాను.

సాయంకాలం నేను క్లబ్బుకి రయాలసారే నన్నా పాంత్ ఉన్నాను. ఒక ముత్తైదుపు కుంకుమభరిణ

వి. వి. బి. రామారావు

పట్టుకుని పట్టుకోవో లోపలికి వచ్చింది.

నేను గదిలోకి తిప్పుకున్నాను. అవిడ రోపలి తెచ్చి రాజ్యంతో ఏం చెప్పిందో, ఒక రెండు మూడు పనిషెల తర్వాత వెళ్ళిపోయింది.

నేను బోళ్ళు తొడకొట్టుంటూ ఉండగా రాజ్యం ముగ్గు అడ్డేసింది. "వాళ్ళికి క్లబ్బుకి వెళ్ళడం ఒక గంట వాయిదా వెయ్యవచ్చిందే!"

"అంటే?"

"మిమ్ముగడికి లాంబాలాలలు... అవిడ మరీ మరీ సెలవ చెప్పింది. నే నొక్కతినే వెళితే బావుండదు! ఏకారూ ..."

"బావుంది — చెప్పకుండా, పట్టుకుండా నే వెండుకు?"

"ఏం? అల్లుడి గారిలా అలాగుతున్నా! ఎంత అయినా బాబుంది లాంటి వాడు కదా! వెళ్ళి ఆ సందరం చూస్తే ఏం పోయింది?" నులు మంది రాజ్యం. వెళ్ళి రామనేంబే నన్ను కాదు!

"మోహి...వచ్చిందా?"

"ఏం, అవిడగారు వస్తే గని మీరు వెళ్ళి కూడదా? ముగ్గురు పిల్లలున్నా... ఛీ! సాదు... మనగళ్ళు బుద్ధులింతే!"

"అయ్యో, అదికాదు..."

"ఏది కాదు?"

"నానీ పెళ్ళికోడుకు..."

"లాంబాలాలు పుమ్ముకోడానికి పెళ్ళికోడు రెండుకు! మారాభరం. ఏదో మాట ఇరాంబి చేసుకోడానిక్కాని...లేవండి."

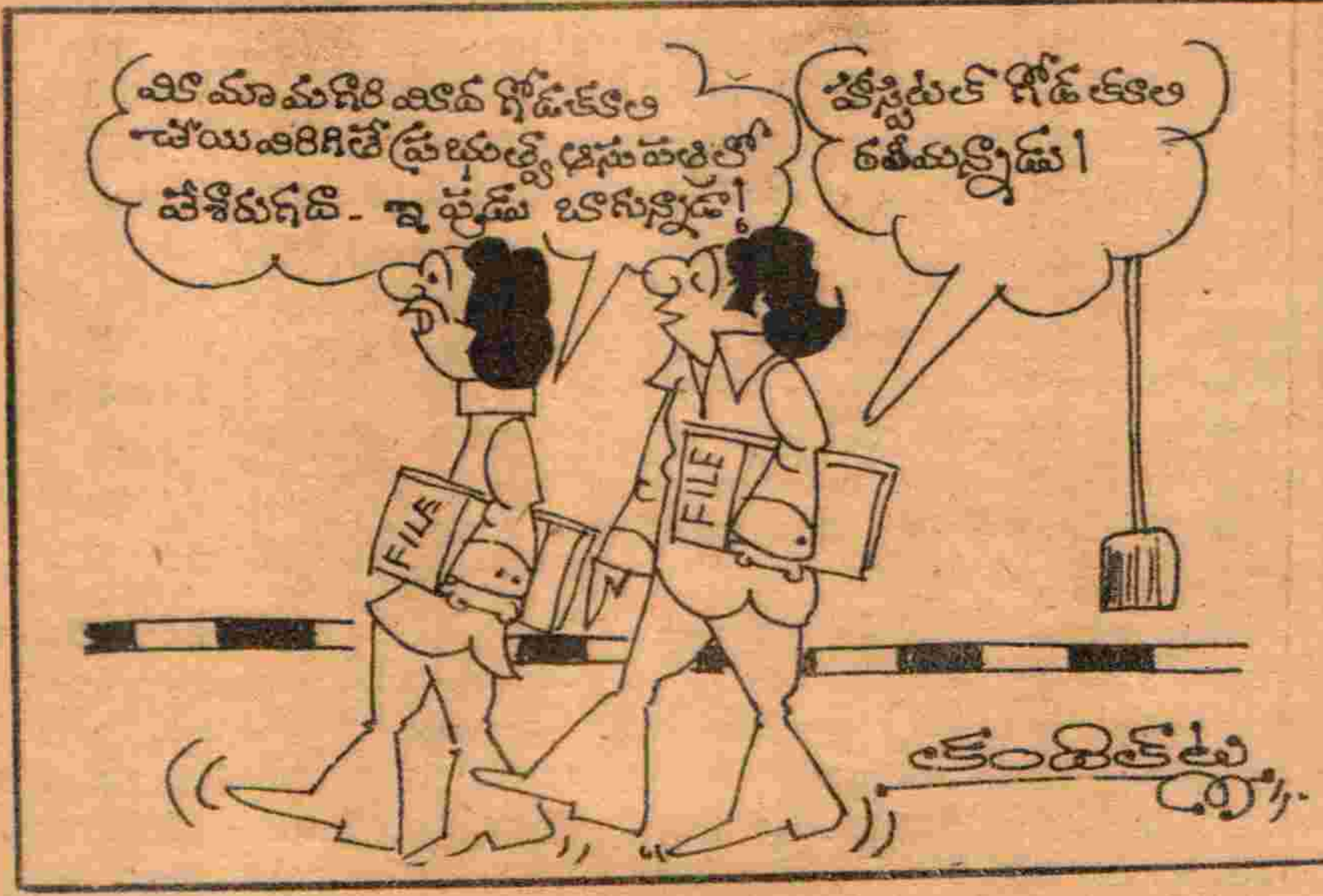
నా మనసులో అలోచనలు సుధలు తిరుగు తున్నాయి.

మిమ్ముగడు నాకు బావమరిది లాంటి వాడు అని నా మోహన అంది రాజ్యం. వాడు నాకు నిజంగా బావమరిదే అవును— నాకు అప్పటికి ఈ రాజ్యంతో పెళ్ళి కాకపోయి ఉంటే గతం వచ్చురామి. ఇంతటిరో చరిసింహమూర్తిగారు కానే వచ్చారు.

"మీరు రావాలి...మాకు ఆంతరంగిక మిత్రులు. మా పిల్లలందరికీ మీరంటే...మీ సమక్షంలో కాలోయే వియ్యూవారు..."

ఆయన వెనకలే నన్ను కుండలా ఆయన వంకే మూస్తూ వింతున్నాను నేను.

"అక్కడికి బయలుదేరుతున్నాం, బాబయ్య గారు!" రాజ్యం వచ్చేసింది. ఏంవదాని కొచ్చిన ఇద్దరూ పక్క ఇంటిలోకి వెళ్ళారు.

కందికట్ట

నేను కుర్చీలో కూలబడ్డాను.
మళ్ళీ ఆ ఇంటిలోకి వెళ్ళడమా! ఎలా?
ఎలా?

ఆ గది, ఆ పందిరిమంచమూ, ఆ తోట, ఆ నూయి, ఆ వంక నెలవంక... మల్లిశ్వరి సినీమా పాట గుర్తు వచ్చింది.

ఈ ఇల్లు కొనుక్కోవోయి ఉంటే... నిజానికి ఈ ఇల్లు కొనడానికి నేను కొంత తలపలాయించాను. కాని మా ఆవిడ పట్టు లాంటిది.

"ఏం? ఇంటికి ఏమైంది? నిక్షేపంలా ఉంది. మనం చాలా రోజులున్న పీడి. అందరూ ఎరిగున్న జనం. లక్షణమైన ఇల్లు—వాళ్ళేం చెడిపోయి అమ్మడం లేదు."

నా మనసులోని మాట, ఆరాలుం ఆడమనిషి రాజ్యావికేం తెలుస్తుంది! లేదా, ఆడది కాబట్టే, నా మనసు తెలుసు కాబట్టే ఈ ఇల్లు కొనమని బలవంతం చేస్తూందా?

ఆడదాని మనసు అర్థం చేసుకోడం ఎవడి తరం!
"వదండి! అంతా వచ్చేసి ఉంటూ రీపాటికి!"

ఈమధ్య శ్రావణ శుక్రవారానికొచ్చి పట్టు చీర వావల్లివో బాల్స్ పరిమళాన్ని గుబాళిస్తూ ఉండగా, చీర గరగరల్ని శ్రావ్యమైన సంగీతంలా మైమరచి పంటూ వీధిలోకి వెళ్ళి, వరండామీద కాసేపు మంచుని ఇరుగు పొరుగు పిలవబడని వాళ్ళ వంక ఒకమారు చూసి చరచరా మెట్లు దిగి తంకే పెళ్ళయిపోతుండన్నంత సంతోషంతో నరసింహ మూర్తిగారి గుమ్మం ఎక్కింది.

పెద్ద వెండివళ్ళా—అందులో తమలపాకులు, ఉప్పు చెక్కలు, అరటిపళ్ళు, గంధపు గిన్నె, పన్నీరు బుడ్డి.

ఆ వళ్ళం చూడగానే బీరువాలో ఉండవలసిన అడ్డాకు గుర్తొచ్చింది. నేను అడ్డాకు వంకే చూస్తూ ఉండడం అన్నీ గమనించగల నేర్పును సాధించిన మా ఆవిడ గుర్తించేసింది.

"ఆవిడ అమ్మాయి తల్లి!" అంది నావంక కొరకారా చూస్తూ. "వాళ్ళు వాళ్ళు వూరునించి వచ్చి ముందనుకోకుండానే ఈ...అంటుచేత సామాన్లు అవీ ఏవీ తెచ్చుకోలేదు. బాబయ్యగారి ఇంటిలోనే వాడుతున్నాం."

నాకు అర్థం అయిపోయింది.

మా పెళ్ళినాటి అడ్డాకు, మా బీరువాలో కొన్ని గంటల కిందట వరకూ ఉన్న అడ్డాకు నరసింహ మూర్తిగారిదేనని పెళ్ళికూతురు తల్లికి చెప్పాలని రాజ్యం ఉద్దేశం. నే నోళ్ళి వెలిబాగులాడినని కూడా. ఏ ఆడదానికి తన భర్త తెలివితలులమీద నమ్మకం ఉంటుంది! ఏవీ రాజ్యం!

పన్నీరు బుడ్డి బహుశా బద్దో ఇంట శరభయ్యగారి వవచ్చు! గంధపు గిన్నె ఎవరిదే ఉంటుంది?

"ఈయన పెళ్ళికూతురు తండ్రిగారు..." ఒకాయన మరొకాయన్ని చూపించాడు.

"బాబూ, తమరు..." ఆయన ప్రశ్న పూర్తి చెయ్యలేదు, నా మొహంలో ఆయన అతని ప్రశ్నకు నేక్కూమ్ బ్రేక్ వేసిందేమో!

"ఈ పూర్ణోవే ఉద్యోగం...కాలేజీలో లెండి. జంతుశాస్త్రం...అదే—అదే— బి. యస్సీ వాళ్ళకే... అరైల్ల కిందట...ఈ ఎదురిల్లే...కొనుక్కున్నాం... పిత్రార్థితం కాదు, స్వార్థితమే..."

నేను గొంతెత్తి సమాధానాలు చెప్పాల్సి వస్తూంది. అందరూ నావంకే చూస్తున్నారేమోనని భయం వేసింది.

"పెళ్ళికూతురిని ఇలా తీసుకురండే!"

'రండే' అనేసరికి ఏమిటో మనసులో మోపాని మరోసారి మెదిలింది. సంస్కృతంలో 'కోహం రండే!' అన్న మాటా జ్ఞాపకం వచ్చింది.

"వస్తూంది!" లోపలనుంచి జవాబు.

బొమ్మకి చీర కట్టికట్టుంది. పసుపుతో వంఖం మిలమిలా మెరిసిపోతూ ది. బుగ్గ నచుక్కు, నెదురుటవ కల్యాణం బొట్టు. అగ్రాయకమైన కళ్ళు. నిస్సంకోచంగా కళ్ళెత్తి నావంక చూసింది. చీర సరిగా కట్టుకోడం తాని వయసు...పల్లెటూరి వాతావరణంలో పెరుగుదల.

"మాస్తారా!" ఆ అమ్మాయి నోరు విప్పిందో లేదో కాని ఆ మాట విని నా నోరు విడిపోయి ఉంటుంది. "నా మాట ఎవరూ వినిపించు కోడలేదు. నాకు ఈ పెళ్ళి ఏమాత్రం ఇష్టం లేదు...మీరయినా చెప్పండి ఏళ్ళకి."

ఆడసిల్లలు పవలా సాహిత్యం చదివి చెడి పోతున్నారనేవాళ్ళకి చూపించి బుద్ధి మేల్కొల్పడాని కిక్కడో ఉదాహరణ. ఈ అమ్మాయి ఏం చదివినదో గాని మనసు ఎంత ఎదిగిపోయింది!

"అమ్మ భడవా!" కొట్టలేదు కాని కొట్టివంత సన్నేసి ఆ అమ్మాయిని లోపలను తీసుకుని వెళ్ళి పోయారు.

ఆ అమ్మాయి జడలో కుట్టిన చాంతులు చూస్తే కీల్స్ అర్పి పద్యంలో వర్ణశిలకు తీసుకుని పోబడుతున్న దూడ జ్ఞాపకం వచ్చింది.

"మరేం లేదు, బాబూ! అమ్మాయి కొంచెం మాటకారి, అంతే! పల్లెటూరి వాళ్ళున్నానా పడి క్లాసులూ చదివించాం. వచ్చిన సినీమా ఒక్క టై నా వదలకుండా పట్టుమెళ్ళి అన్నీ చూస్తుంది. కాలేజీలోవైతే చదవలేదు కాని ఇంటిదగ్గర అధి చదవని వారపత్రిక, మాసపత్రిక లేదు."

అమ్మాయి తండ్రి చెప్పుకుపోతున్నాడు.

"నరసింహమూర్తి బావ కడసారపు కొడుకును మీ రెరుగుదురా?"

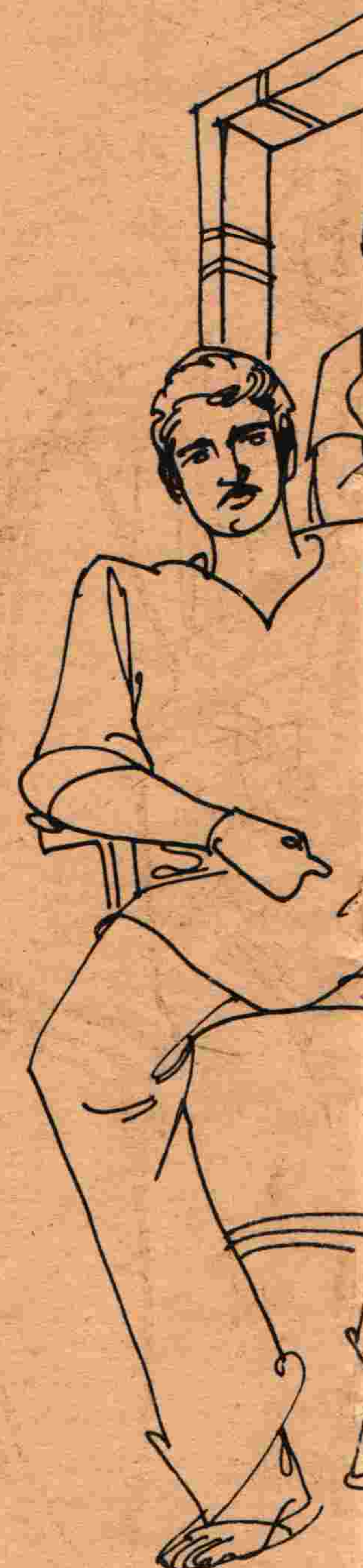
"ఎరుగువదనండి! నా దగ్గర చదువుకున్నాడు."

"ఇప్పుడు డాక్టరీ చేస్తున్నాటా."

"అలాగే విన్నాను...నేను ఆ అమ్మాయిని చూసి చాలా రోజులైంది."

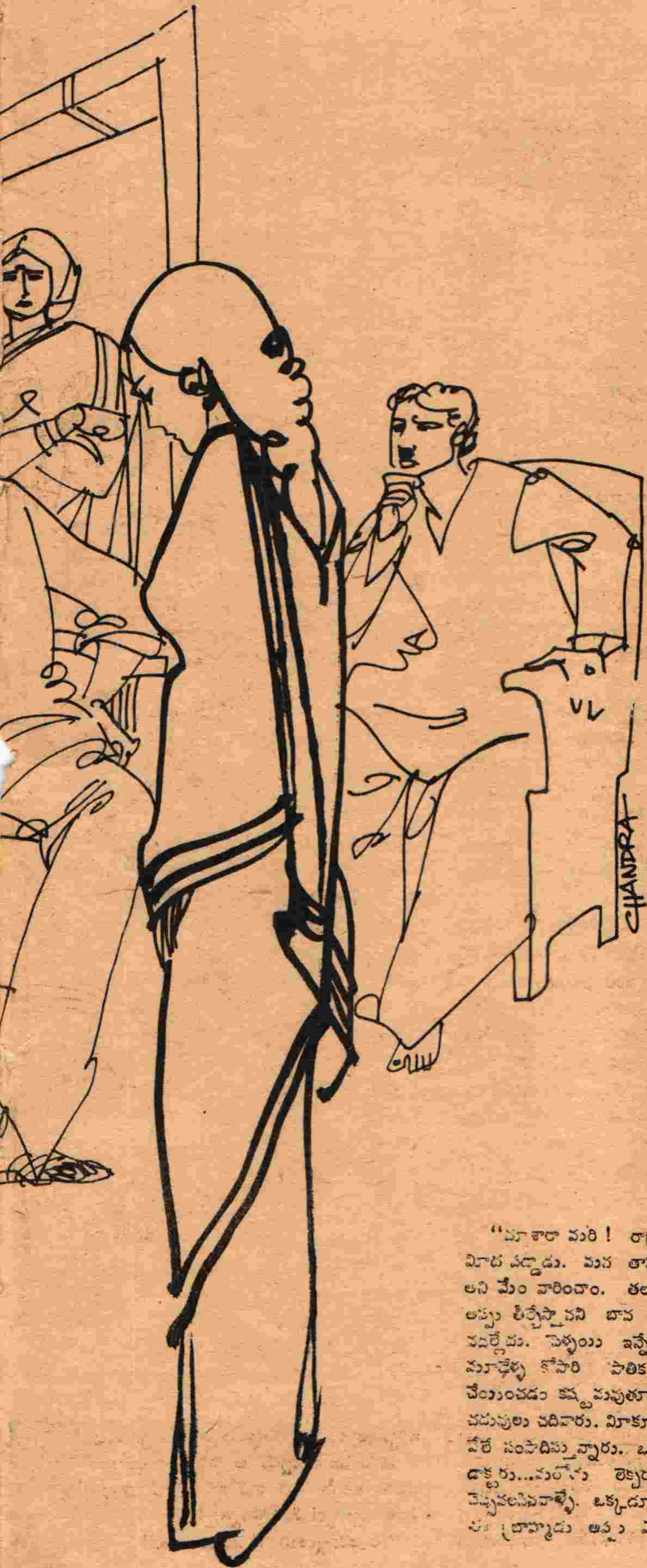
"డబ్బుకోసం... ఇది అన్యాయం!" కాబోయే పెళ్ళికూతురు గొంతు. ఇదేదో ఇన్ వెస్టిగేట్ చెయ్యాలిందే. నేను ఆ గదివంక చూశాను.

నా ముఖంలోని ప్రశ్నార్థకం చూసి పెళ్ళి కూతురు తండ్రి స్పృహతుడు వివరంగా నాకు చెప్పాడు: "బాబూ, తమరికి తెలియనికీముంది... నరసింహమూర్తి బావగారి మూడో అమ్మాయి పెళ్ళికి చూసాడు పదిహేనువేం రూపాయలు

అప్పు ఇచ్చాడు. ఆ పెళ్ళియి వాతా విళ్ళయింది." నాకు చెబుతున్నాడు ఆ పెళ్ళి ఎలా అయిందో. జీవితం అంటే ఇదే కాబోలు. ఎంత హాస్యం! ఎంత వ్యంగ్యం! ఎంత గమ్మత్తు!
"ఆ అమ్మాయిని నే నెరుగుదును."

ఎవరి సరదాలూ, ఎవరి పెళ్ళాలూ నాళ్ళకి ముఖ్యం. పైగా అందరూ అస్త్రీ పద్ధంటూ ఉత్తరాలు... అస్త్రీ కంటే బావకి అప్పే ఎక్కువ ఉందని వాళ్ళకు తెలీదూ... ఇంతకీ అస్త్రీ, అస్త్రీ అసెకోడానికల్లా ఉన్నదీ కొంపేగా. అది ఆమ్మేస్తే ఈ పెద్ద కాలంలో ఎక్కడుంటాడు. తండ్రిని పిలిచి పట్టుమని పది రోజు లుంచుకున్నాడా ఒక్కడేవా. పోసి కడసారవువాడు దీన్ని చేసేసుకుంటే విళ్ళు కట్టువిళ్ళక్కర్లేదు. వాళ్ళు అప్పు తీర్చక్కర్లేదు... ఉభయతారకంగా ఉంటుంది."

నేను జాగ్రత్తగా, అతంగా, సానుభూతితో విన్నాను.

"బాబూ, చెలియ కడుగుతాను, ఈ ఆలోచన ఎవరి కొచ్చింది?" నేను తావీగానే అడుగుతున్నానుకున్నాను. కాని మాట కొంచెం వేగంగా వచ్చేసేట్టుంది.

"నాదే, బాబూ..."

"అహా! అది కాదు... దబ్బుకీ దీనికి లంకె పెట్టడం సమాజం కాదు. అప్పు చేసేవాడు తీర్చడం న్యాయం... అస్తిల్లివాడు దబ్బు రాబట్టుకోడం న్యాయం. కాని దబ్బా ఇచ్చి, పిల్లలూ శిష్యేయడం..."

మా అవిడ చరచరా నా దగ్గర కొచ్చేసింది. "ఎవరో మీకోసం వచ్చారు!" అంటూ నన్ను సువగారు ఎలవంతంగా లేవదీసి ఇయటకు నడిపించేసింది... ఆయన నావెంట పడాలని లేచాడు కాని, మా అవిడ వాటం చూసి వెనక్కు తగ్గాడు.

నేను మా గుమ్మంలోకి వెళ్ళేసరికి మా అవిడ తలుపుకి వేసిన నా తలకాయంత తాళంకప్పు సొక్కా త్కరించింది.

వేడి కాఫీ తాగాలనిపించింది. దోపలో ఉన్న రిక్వాని కేకేశాను. వేడి కాఫీ తాగుతుంటే ఆలోచనలు ఆవిరిలా మీద మీద కొస్తున్నాయి.

ఆ అమ్మాయి ముఖం, ఆ కళ్ళు, ఆ అర్ధనా అవే... అవే నా కళ్ళముందు తిరుగుతున్నాయి.

నరసింహమూర్తిగారు అప్పువేశారని ఆ దబ్బునే కట్టానికి ముడిపెట్టేసి, పెళ్ళి చేసేస్తే బావుంటుందన్న లాజిక్ నాకు వివరీతంగా తోచడానికి మరో బలవత్తరమైన కారణం ఉంది.

విన్నుగాడిని నేను చూసి చాలా రోజులైనా, వాడి గురించి అడపా దడపా ఆ నోటా, ఈ నోటా వింటూనే ఉన్నాను. వాడు ఫైనల్ ఇయర్ లోకి రాకుండానే ఒక ఇంటర్ అమ్మాయిని ప్రేమించేసి హాఫున్ సర్టిఫై చేసేసరికి ఆ అమ్మాయితో విశాఖ రోడ్డు కొలవడం ప్రారంభించాడట. ఒకటి, రెండు సార్లు లాంగ్ షాట్ లో వాళ్ళు నా కంట పడ్డారు. వాళ్ళిద్దరికీ అమ్మాయి పెద్ద వాళ్ళు పెళ్ళి కుదిర్చేశారనీ వాళ్ళే వీడికి దూరంగా ఉద్యోగం వేయించేశారనీ విన్నాను. ఆ సంబంధమే నిజమైతే ఈ పిల్ల సంగతేమిటి?

ఈ అమ్మాయికి ఈ సంగతి తెలిసే ఉంటుంది. అందుకే ననేమీదా ఈ పెళ్ళి తను పద్దది నెత్తి మొతుకుంటుంది. కాని ఆ అమ్మాయి మాటా, నా మాటా ఎవరు వింటారు? నువ్వో రెండు క్షణాలు

"మాకాదా మరి! రాత్రికి రాత్రి ఎప్పు కాళ్ళ మీద పడ్డాడు. ఎవన తాపాతుకు అంత కట్టుమా అని మేం వారించాం. తల తాకట్టు పెట్టయినా అప్పు తీర్చేస్తానని బావ సొమ్ము సర్దేవరకూ వదిలేడు. పెళ్ళయి ఇన్నేళ్ళయింది. నోటుమీద మూడేళ్ళ కోసారి పాతిక రూపాయలు ఇమి చేయించడం కష్టమవుతూంది. పిల్లలంతా పెద్ద చదువులు చదివారు. మీకూ తెలుసుగా. అందరూ వేలే సంపాదిస్తున్నారు. ఒకడు ఇంజనీరు; మరొకడు డాక్టరు... మరొకడు లెక్చరర్ అందరూ ఒకరికి చెప్పవలసినవాళ్ళే. ఒక్కడూ ఇంటికి కానీ పంపడు. ఈ ప్రాబ్లెము అప్పు ఎలా తీరుస్తాడు చెప్పండి.

నీటికోసం...

జి.ఎ. - ఎల్. ఆర్. గ్రోవర్ (రచయిత)

రాజ్యం నన్ను అక్కడ ఉంచినట్లు నేనే చెప్పేదాన్ని. ఒక్క నిజం చెప్పి ఒక జీవితాన్ని నిలబెట్టుడం మన ధర్మానికి విరుద్ధమేనది కాదుగదా!

నేను క్షమ్యమంది వచ్చేసరికి తొమ్మిదైపోయింది.

కేవలం ఆరోచనం వల్ల సమస్యలు సరిష్కారం కావు. చెయ్యాలివని చెయ్యాలి.

“ఎలాగైతే నా మగాళ్ళనించుకున్నారు!”

నోట్ల ముద్ద పెట్టుకోబోతూ ఉంచే ప్రారంభించింది రాజ్యం.

“ఎందుకే?”

“వెయ్యి అబద్ధాలాడి ఒక ఇల్లు నిలబెట్టుమని చెబుతారు మనవాళ్ళు... ఆ అబద్ధానికి వెళ్ళకకుండా కడివెడు పాలతో మజ్జిగ మక్కువేకారు కదా! ఏ, మగాళ్ళని కుళ్ళు బుద్దులు. వాళ్ళ పిల్ల పెళ్ళిచేసుకుని వెళ్ళిపోయినందుకు మీకు అలక రావచ్చు, కానీ ఏదో చేశాడు మీమ్మల్ని... నాడికి వెళ్ళుంటే మీ కేమిట, నమ్మం?”

“నాకు తెలిసింది చెప్పాను ... అదీ ...”

“నాకు తెలుసు .... ఎలా తెలుసు? చెప్పుడు మాటే కదా!”

“ఆ అమ్మాయి బ్రతుకు ...”

“ఏమవుతుంది? రాజకట్టిన వాడు నిలుకొక ఏం చేస్తాడు?”

“అందరూ నీ ఇర్రాల్లాంటి వాళ్ళే ఉంటారు, రాజ్యం!” నేను పూలుగా అనేకాను. నా మోటికేని రాజ్యం శంకిస్తూంది... నేనేదో కక్ష పొందినానని నా మీద ఆరోపణ.

కని అనలు కారణం ఇదేందుకు కాకూడదు?

ఈకు — కొంతకాలమే వయలేనేం— చేసింది అన్యాయమే కదా! దానికోసం వాళ్ళ కుటుంబం అందరి మీదా కక్ష కట్టి ఆ పెళ్ళి చేయించేసి ఆ తరవాత ఆ కుర్రాడు ఈ పిల్లని ఏలుకోకుండా వదిలేస్తే ... లేకపోతే తాంబూలాలు పుచ్చుకున్నాక, పెళ్ళి జరిగకపోతే వాళ్ళ పరుపు గంగలో కలుస్తుంది. కలియాలి. అదే కదూ రాజ్యం కాంక్ష! విధిగుమ్మలో కూచుని అమ్మంక్క అందరూ ఇదో పెద్ద పర్వా విషయంగా తీసుకుని ఆర్యాలో, పూర్వాలా ఎత్తి నాళ్ళింట్లో ఏవరూ మమ్మకు సానుయసవాళ్ళు” అంటూ... ఆ అమ్మాయి అదే ... ఇప్పు డెక్కడో కావరం చేస్తుండటం లెండి ... అంటూ సవాయి నొక్కులు నొక్కుతూ ఒకటి అంటూ, ఒకటి ఉద్దేశిస్తూ ... ఒకటి పూసాస్తూ వచ్చుకోదనిల్లాదూ!

“వాళ్ళు తాంబూలాలు ఇవ్వలేదు!” నా ఆరోచన మాసి రాజ్యం ఇక నేను ఏమీ మాటాడనని తెలుసుకుని తనే అంది.

“ఏం? దానికి వేసేనా బాధ్యుల్లో?”

“వాళ్ళు ఇవ్వలేకపోతే. దీనికి బాధ్యులవం తెలివినవాళ్ళే తెలుస్తుంది. సుబబు చెప్పడానికి వచ్చారు. మరి అప్పు: వీరడ మెలా?”

“అది, వాళ్ళూ వాళ్ళూ మానుకుంటారు” నేను పూతం తప్పినా ప్రాపిరి నీల్చుకున్నాను.

పచ్చేమీ అలక ఉమకుమోతం అంటే చూసినవారికి కుటుంబం అంటుంది. *